

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-60/14-E

Název právnické osoby vykonávající činnost školy a školského zařízení	Základní škola Cerekvice nad Loučnou, okres Svitavy
Sídlo	569 53 Cerekvice nad Loučnou 135
E-mail právnické osoby	zscerekvice@lit.cz
IČO	75 016 508
Identifikátor	600 100 774
Právní forma	příspěvková organizace
Zastoupená	Mgr. Pavlem Tupcem, ředitelem
Zřizovatel	Obec Cerekvice nad Loučnou
Místo inspekční činnosti	569 53 Cerekvice nad Loučnou 135
Termín inspekční činnosti	7. až 9. leden 2014

Inspekční činnost v Základní škole Cerekvice nad Loučnou, okres Svitavy (dále škola) byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou, hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy, resp. příslušným rámcovým vzdělávacím programem, vykonávané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Škola vykonává činnost základní školy (kapacita 250 žáků), školní družiny (kapacita 60 žáků) a školní jídelny.

V době inspekční činnosti se vzdělávalo v devíti třídách 174 žáků. Většina z nich (75 %) dojíždí. Celkový počet se v posledních třech letech postupně zvyšuje, kapacita je využita zhruba ze 70 %. Aktuálně je ve škole evidováno 14 žáků se speciálními vzdělávacími

potřebami (SVP), pro šest z nich byly zpracovány individuální vzdělávací plány. Dvě oddělení školní družiny jsou zcela naplněna. Úplata je stanovena ve výši 20 Kč měsíčně.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacích programů

Ředitel školy splňuje předpoklady pro výkon funkce, kterou vykonává devátým rokem. Upřednostňuje demokratický model řízení, organizační uspořádání odpovídá typu školy. Kompetence týkající se vzdělávacího procesu delegoval převážně na svoji zástupkyni, další část úkolů převedl na vedoucí metodického sdružení. Jak vyplývá ze zápisů, zásadní dokumenty a záležitosti vzdělávání projednává ředitel školy pravidelně s kolektivem učitelů na pedagogických radách, aktuální provozní a organizační problémy řeší na pracovních poradách. Kontrolní mechanismy však nejsou zcela funkční. V některé dokumentaci (např. uzavřené třídní výkazy, katalogové listy žáků) byly zjištěny nesrovnalosti či neúplné údaje. Ve vnitřních směrnících (např. školní řád a vnitřní řád školní družiny) byly shledány dílčí nedostatky, z nichž většinu ředitel školy v průběhu inspekční činnosti odstranil.

Vzdělávací proces zabezpečuje 12 vyučujících, dvě asistentky pedagoga a dvě vychovatelky, většina z nich má dlouholetou praxi a působí ve škole delší dobu. V kolektivu pracuje jeden začínající pedagog, který má přiděleného uvádějícího učitele a dostává se mu i dalších forem podpory. Pozitivem je takřka 100% odborná kvalifikovanost pedagogického sboru, jediný nekvalifikovaný učitel si doplňuje vzdělání studiem na pedagogické fakultě. Chybí však zastoupení oborových odborností pro výuku některých předmětů na 2. stupni (např. zeměpis, občanská výchova). Tato skutečnost výrazně negativně úroveň vzdělávacího procesu neovlivnila. Další odborný růst pedagogických pracovníků je vhodně plánován podle potřeb a priorit školy, např. v loňském roce proběhlo proškolení všech vyučujících na téma čtenářská gramotnost. Přínosem pro zvyšování kvality vzdělávání je dále účast každého pedagogického pracovníka alespoň na jedné individuální školící akci ročně.

Podmínky pro vzdělávání jsou ovlivněny stářím budovy, která však prošla v roce 2011 významnou vnější obměnou (nová okna, zateplení a fasáda, střecha). Škola nemá bezbariérový přístup. Prostorové a materiální předpoklady jsou vzhledem ke stávajícímu počtu tříd příznivé, včetně zřízení některých odborných učeben (např. pro výuku fyziky a chemie, informatiky). Z projektu EU peníze školám a grantu nadace ČEZ došlo k modernizaci počítačové a prezentační techniky (škola disponuje osmi interaktivními tabulemi, šesti notebooky a novým vybavením učebny informatiky), dále byla zakoupena sada kvalitní měřící techniky. Pozitivním prvkem pro rozvoj hudebnosti a zpestření výuky je umístění pianina v každé třídě 1. stupně. Interiér školy a tříd je vyzdoben žákovskými pracemi, přehledy učiva a názornými pomůckami. Pro relaxaci žáků o přestávkách jsou k dispozici odpočinkové kouty s nabídkou knih, stolních her aj. Pro tělesnou výchovu slouží školní tělocvična s malou šatnou a hygienickým zázemím, které však bylo v době inspekční činnosti nepřístupné (toaleta dívek a sprcha) a školou využívané k jinému účelu. Nebylo zřejmé, že žáci jsou cíleně vedeni k dodržování pravidel hygieny po sportovním výkonu. Dívky se na tělesnou výchovu převlékají ve zcela nevhodné místnosti, kde byly umístěny šicí stroje, vyřazené kuchyňské zařízení vyrovnané ve výšce aj. Také prostředí školní dílny a přístupové chodby k ní nepůsobilo podnětným dojmem. Školní družina má k dispozici dvě herny přizpůsobené zájmovým aktivitám a částečně vybavené novým zařízením a herními prvky.

Finanční prostředky ze státního rozpočtu a provozní dotace od zřizovatele umožňují realizaci vzdělávání podle školních vzdělávacích programů. Podporu ze strany zřizovatele hodnotí vedení školy pozitivně. Významné finanční částky se daří škole získávat i z grantů a darů místních firem. V loňském roce byly z darů pořízeny např. relaxační prvky pro žáky 1. stupně, každoročně jsou z nich hrazeny dopravní náklady na celodenní výlet pro všechny žáky školy. Na dobré úrovni je partnerství se Sdružením rodičů a přátel dětí školy, které žákům přispívá na různé aktivity (např. činnost zájmových kroužků a školní družiny, cestovné na sportovní akce, lyžařský výcvik).

Škola má optimální prostorové podmínky, průběžně probíhá modernizace vybavení, v získávání finančních prostředků je škola aktivní. Důležitým nedostatkem bylo prostředí školní dílny a žákům nepřístupné zázemí pro tělesnou výchovu. Vzdělávání zajišťují převážně odborně kvalifikovaní učitelé, začínajícímu pedagogovi je poskytována odpovídající podpora.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Škola s přívětivou tvář (ŠVP ZV) byl k 1. září 2013 aktualizován podle upraveného Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (RVP ZV) a je zpracován v souladu s ním. Jeho základní myšlenkou je otevřenost školy vůči dětem, rodičům a veřejnosti, zajištění pocitu bezpečí a spokojenosti žáků s různými vzdělávacími potřebami, co nejaktivnější zapojení žáků do procesu učení. Disponibilní časovou dotaci škola využila ve prospěch vzdělávacích oblastí Matematika a její aplikace, Člověk a příroda a Jazyk a jazyková komunikace, jako další cizí jazyk zvolila německý jazyk. Školní družina realizuje svoji činnost podle Školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání Škola s přívětivou tvář, který je zpracován podle požadavků školského zákona.

Učební plán a vzdělávací obsah stanovený v ŠVP ZV nebyl ve školním roce 2012/2013 částečně splněn. Ze zápisů v třídních knihách je patrné, že nebyla odučena v předmětech výtvarná výchova a člověk a svět práce v 5. ročníku více než polovina hodin, v předmětu informatika a hudební výchova v 6. ročníku čtvrtina hodin. Dále v třídních knihách 4. a 5. ročníku nebylo zaznamenáno probrání tematického celku Lidé kolem nás.

Vzdělávání často podporovalo u žáků tvořivé a logické myšlení. Jejich nižší počty (zejména ve třídách 2. stupně) vytvářely příznivé podmínky pro využití rozličných metod a forem práce, ve výuce se vystřídalo mnoho různých aktivit, včetně zařazení relaxačních chvil na 1. stupni. Hodiny byly realizovány převážně frontálním způsobem, ve většině však byly začleněny prvky činnostního a kooperativního učení. V jednom případě efektivní skupinová práce vedla žáky k účinné týmové spolupráci, zejména při praktickém pozorování a pokusu. Zároveň rozvíjeli své pracovní dovednosti, vysvětlovali sledované jevy, vyvozovali závěry. V hodině chemie proběhl frontální experiment ilustrující následné výpočty, ve výborně organizované skupinové práci bylo učivo diferencováno, žáci pracovali s chybou, na závěr proběhlo sebehodnocení, hodina byla příkladem dobré praxe. Často byly uplatňovány mezipředmětové vztahy, při objasňování nových poznatků vyučující vhodně motivovali žáky využitím jejich zkušeností z reálného života. Vedli je také k utváření prezentačních a komunikativních dovedností na úrovni odpovídající jejich věku. V rámci anglického jazyka dokázali žáci porozumět známým každodenním výrazům, základním frázím a následně je používat. Pozitivem bylo vedení výuky v anglickém jazyce. Zapojení všech pomůcek, včetně prostředků informačních a prezentačních technologií, bylo dostatečné a účelné, žáci pracovali i s učebnicemi, pracovními sešity a doplňujícími

materiály. Tempo učitelé přizpůsobovali jejich schopnostem i okamžité situaci. Zpětná vazba byla běžnou součástí výuky, závěrečné shrnutí se objevovalo minimálně. V hodinách bylo využíváno průběžné slovní hodnocení, pochvala, povzbuzení. Prostřednictvím sebehodnocení nebo hodnocení spolužáků se žáci učili ocenit práci svoji i druhého.

Přírodovědnou gramotnost ve sledovaných hodinách podporovaly experimenty prováděné učitelem, praktická cvičení, problémové otázky, vyvozování závěrů, rozvíjena byla i podpora environmentální výchovy. Kromě běžných aktivit (třídění odpadů, sběr papíru, péče o okolní prostředí) škola organizuje projekty – celoškolský Den Země a Podzim na 1. stupni.

Vzdělávací cíle byly obvykle zaměřeny k rovnoměrnému naplňování klíčových kompetencí. Větší důraz kladou pedagogové na rozvoj sociálních a občanských. Výrazným pozitivem bylo velmi slušné vystupování žáků, bezproblémové dodržování předem stanovených pravidel chování nejen při výuce, ale i o přestávkách. Sociální gramotnost účinně rozvíjejí i akce (Mikuláš ve škole, Den dětí), které připravují nejstarší žáci pro své spolužáky i celoškolské projekty (Evropské dny, Den podle Amose), kdy žáci pracují ve věkově různorodých skupinách.

V souladu s prioritou ŠVP ZV škola významně podporuje mnoha aktivitami čtenářskou gramotnost. Nosné je především zařazení volitelného předmětu čtenářství. Rozšíření slovní zásoby podněcují v jednotlivých třídách 1. stupně příruční knihovničky. Pravidelnou aktivitou žáků 5. ročníku je předčítání v 1. třídě. Ve škole jsou dále organizovány besedy se spisovateli, celoškolská recitační soutěž. Přínosem je spolupráce s místní i litomyšlskou knihovnou, které pořádají různé akce k povzbuzení vztahu žáků ke knihám (pasování na čtenáře apod.). Čtenářství vhodně posiluje a spojuje s mediální výchovou vydávání školního měsíčníku Šumák.

Funkci výchovné poradkyně v současné době vykonává zástupkyně ředitele školy. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou identifikováni ve spolupráci se školskými poradenskými zařízeními. Na základě jejich zjištění jsou následně evidováni a je jim zajišťována péče. Výchovná poradkyně zabezpečuje přenos informací týkajících se vzdělávání žáků se SVP směrem k učitelům. Individuální vzdělávací plány byly zpracovány přehledně, obsahují náležitosti požadované právním předpisem a jsou pedagogy pravidelně vyhodnocovány. Od minulé inspekční činnosti došlo v oblasti výchovného poradenství k pozitivnímu posunu.

V průběhu výuky byli žáci se SVP občas zohledňováni diferencovanými úkoly, především však tolerantnějším hodnocením. Žák s diagnostikovaným lehkým mentálním postižením (LMP) je vzděláván podle učebních osnov zpracovaných pro jednotlivé předměty podle přílohy RVP ZV upravující vzdělávání žáků s LMP. Škola však nedoložila průkazné údaje o průběhu poskytovaného vzdělávání ve školním roce 2012/2013 ani letos.

Vzdělávání žáků mělo převážně dobrou úroveň, zvolené metody a formy práce se pozitivně odrážely na utváření klíčových kompetencí žáků, výuka chemie byla nadstandardní. Nedostatkem bylo nenaplnění učebního plánu a vzdělávacího obsahu některých předmětů v souladu s ŠVP ZV a nedokladování průběhu vzdělávání u žáka s LMP. Významným pozitivem bylo účinné rozvíjení čtenářské gramotnosti.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacím programům

O své činnosti i přijímacím řízení informuje škola veřejnost na vývěskách v obci i školní budově, dále v regionálním tisku. Řadu dalších informací lze získat na internetových stránkách školy www.zscerekvice.estranky.cz.

K bezproblémovému přechodu dětí do základní školy přispívá ještě před zahájením školní docházky seznamovací návštěva, kdy je pro ně připravený činnostní program Cestička do školy. Adaptace v 1. ročníku je podporovaná pečlivě volenými formami výuky, vstřícnou komunikací a celoročním projektem, který začíná prakticky již při zápisu do školy. Přínosem je též poznávací kurs absolvovaný na začátku školního roku spolu s žáky 5. ročníku, kteří se stávají patrony 1. třídy.

Škola se pravidelně zabývá hodnocením výsledků vzdělávání žáků. Dosaženou úroveň požadovaných výstupů učitelé ověřují zejména ústním zkoušením, kontrolními pracemi a vlastními testy, občas i celostátními komerčními testy. Na 1. stupni podávají informace o výsledcích jednotlivých žáků také ročníková portfolia.

Zákonní zástupci jsou s výsledky vzdělávání seznamováni při třídních schůzkách či osobních návštěvách školy. Pozitivem jsou individuální informační pohovory organizované v čase vyhovujícím zákonným zástupcům a ve složení učitel – rodič – žák, při nichž škola zaznamenává téměř 100% účast. Nepříznivým zjištěním bylo, že zákonní zástupci žáků 6. až 9. ročníku nebyli v průběhu 1. pololetí aktuálního školního roku informováni prostřednictvím žákovské knížky o průběhu a výsledcích vzdělávání v předmětech hudební výchova a tělesná výchova (chlapci). V žákovských knížkách nebyla zapsána žádná známka přesto, že tuto povinnost stanoví školní řád a učitelé na ni byli upozorněni při jednání pedagogické rady.

Z analýzy celkového prospěchu vyplývá, že 70 % žáků na 1. stupni a 35 % na 2. stupni prospívá s vyznamenáním, počet neprospívajících je dlouhodobě nízký (kolem 2 %). Podpora žáků s rizikem školního neúspěchu zpravidla spočívá v hledání příčin jejich selhávání ve spolupráci se zákonnými zástupci i odborníky. Pozitivní je vysoký počet udělených pochval, který výrazně převyšuje počet kázeňských opatření.

V záznamech pedagogické dokumentace bylo uvedeno, že chování dvou žáků bylo hodnoceno stupněm uspokojivým dne 15. listopadu 2012, tj. mimo období hodnocení na vysvědčení. Škola tak nepostupovala při hodnocení ve školním roce 2012/2013 podle příslušných právních předpisů.

Zpětnou vazbou pro zjišťování celkových výsledků vzdělávání žáků je srovnání v rámci mnoha vědomostních a dovednostních soutěží, především v jazykových oborech a v matematice, v nichž žáci bývají úspěšní (v loňském roce několikrát druhé místo v okresním kole). Výborných výsledků dosahuje škola v soutěžích zaměřených na chemii, kde získala několik let po sobě první místa v hlavních kategoriích soutěží Hledáme nejlepšího mladého chemika a Kdo by se bál chemie.

Každoročně probíhá řada aktivit pro veřejnost, žáci obohacují společenský život obce (Vánoční akademie, adventní výstavy, oslava Dne matek a další), velkou návštěvnost má také Den otevřených dveří organizovaný pro místní komunitu. Některé školní akce (např. karneval) jsou pořádány v součinnosti s místní mateřskou školou. Školská rada se při svých jednáních, kromě plnění povinností na základě právního předpisu, aktivně zajímá také o chod školy. Rovněž funguje jako kooperace s Policií ČR a obecními spolky, domy dětí a mládeže Litomyšl a Tramtárie Svitavy.

Škola pravidelně seznamuje žáky s bezpečnostními a zdravotními riziky v prostředí školy i při mimoškolních akcích. Prevence sociálně patologických jevů je směřována do vyučování, ale také do dalších jednorázových i dlouhodobějších aktivit (přednášky, besedy, volnočasové aktivity apod.). Pokud se negativní jev vyskytne, je bezodkladně řešen. V případě potřeby je svolávána výchovná komise, jsou oslovováni odborníci (oddělení sociálně-právní ochrany dětí apod.). Důraz je kladen na aktivní trávení volného času, škola nabízí vzhledem k její velikosti nadstandardní počet zájmových kroužků. Pozornost je věnována také dopravní výchově a výchově ke zdraví, jež jsou realizovány na 1. stupni formou projektů.

Škola je otevřená rodičům, veřejnosti i dalším partnerům. Je úspěšná v předmětových soutěžích především zaměřených na chemii. Pozitivem je široká nabídka zájmových aktivit. Průběžná informovanost zákonných zástupců o průběhu a výsledcích vzdělávání nebyla v některých předmětech v 1. pololetí školního roku 2013/2014 zajištěna. Hodnocení vzdělávání a chování ve školním roce 2012/2013 nebylo vždy v souladu s právními předpisy.

Závěry

- a) Na nadstandardní úrovni je výuka chemie, což se odráží i ve vynikajících výsledcích žáků v soutěžích Hledáme nejlepšího mladého chemika a Kdo by se bál chemie. K silným stránkám školy patří podpora rozvoje sociální a čtenářské gramotnosti.
- b) Nedostatkem byla shledána neúplná pedagogická dokumentace, škola nedoložila průkazné údaje o průběhu vzdělávání poskytovanému žákovi s LMP. Dále bylo ve školním roce 2012/2013 zjištěno hodnocení chování klasifikačním stupněm mimo období vydání vysvědčení. V tomtéž školním roce nebyl naplněn učební plán některých předmětů.
- c) Slabou stránkou školy jsou méně efektivní kontrolní mechanismy, v jejichž důsledku dochází k administrativním chybám i pochybení v záznamech.
- d) V průběhu dalšího období je vhodné zefektivnit kontrolní systém školy, vzdělávání vedoucích pedagogických pracovníků zaměřit na manažerské dovednosti.
- e) Od poslední inspekční činnosti se výrazně zlepšilo materiální vybavení školy, k významnému kvalitativnímu posunu došlo v oblasti výchovného poradenství. Kvalita výuky zůstává na dobré úrovni, škola se cíleně zaměřuje na rozvoj funkčních gramotností.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona požaduje

- do 30 dnů odstranění zjištěných nedostatků podle Závěrů písm. b) věty první a zaslání zprávy o odstranění,
- do 30 dnů prevenci zjištěných nedostatků podle Závěrů písm. b) věty druhé a třetí a zaslání zprávy o prevenci.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Rožkova 2432, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.e@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina Základní školy Cerekvice nad Loučnou s účinností od 1. listopadu 2009
2. Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. ledna 2003, čj. 16 141/03-21
3. Rozhodnutí ve věci zápisu změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení s účinností od 1. září 2007, čj. 11 373/2007-21
4. Jmenovací dekret do funkce ředitele Základní školy Cerekvice nad Loučnou s účinností od 1. srpna 2005
5. Potvrzení ve funkci ředitele od 1. srpna 2012, čj. 113/2012/Ab, ze dne 11. května 2012
6. Organizační řád školy, čj. 23/2009, ze dne 1. dubna 2009
7. Školní řád s platností od 31. srpna 2012
8. Pravidla pro hodnocení a klasifikaci žáků ze dne 31. srpna 2012
9. Vnitřní řád školní družiny ze dne 1. září 2009
10. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Škola s přívětivou tváří, verze č. 5 s účinností od 1. září 2012
11. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Škola s přívětivou tváří, dodatek verze č. 5 s účinností od 1. září 2013
12. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání Škola s přívětivou tváří - školní družina s platností od 1. září 2013
13. Katalogové listy, školní roky 2012/2013, 2013/2014
14. Třídní knihy, školní roky 2012/2013, 2013/2014
15. Rozvrhy hodin všech tříd, školní roky 2012/2013, 2013/2014
16. Záznamy z pedagogických rad s posledním zápisem ze dne 15. listopadu 2013
17. Rozhodnutí ředitele školy (přijetí k základnímu vzdělávání pro školní rok 2013/2014, přestupy mezi základními školami, odklady povinné školní docházky)
18. Individuální vzdělávací plány, školní rok 2013/2014
19. Dokumentace žáků se SVP, školní rok 2013/2014
20. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2012/2013
21. Personální dokumentace pedagogických pracovníků, školní rok 2013/2014

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Pardubickém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Helena Slováčková, školní inspektorka

Mgr. Helena Slováčková v. r.

Mgr. Olga Příhodová, školní inspektorka

Mgr. Olga Příhodová v. r.

Mgr. Mirka Machková, školní inspektorka

Mgr. Mirka Machková v. r.

Bc. Dagmar Masopustová, kontrolní pracovnice

Bc. Dagmar Masopustová v. r.

V Pardubicích 5. února 2014

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Pavel Tupec, ředitel školy

Mgr. Pavel Tupec v. r.

V Cerekvici nad Loučnou 6. února 2014

Připomínky ředitele školy

Připomínky nebyly podány.